

Universitatea
Transilvania
din Brașov

UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRAȘOV

FACULTATEA DE INGINERIE ELECTRICĂ ȘI ȘTIINȚA CALCULATOARELOR

MEMORIU CALCULE ACȚIONAREA HIDRAULICĂ A ROBOȚILOR INDUSTRIALI

Autor: Student Andrei-Constantin BORICEAN
Programul de studii: Robotică
Grupa 4LF801A

Coordonatori științifici:
Prof. Dr. Ing. Ovidiu FILIP
Prof. Dr. Ing. Tudor Ion DEACONESCU

2024

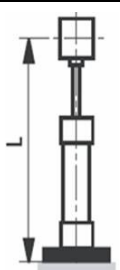
Proiectarea 2D/3D a unui cilindru hidraulic

CUPRINS

Date de intrare	4
Calcul + date inițiale.....	5
1. Calculul puterii minime necesare acționării	5
2. Calculul diametrului tijei cilindrului	6
2.1 Calculul de dimensionare	6
2.2 Calculul de verificare la solicitarea de flambaj	7
3. Calculul diametrului pistonului cilindrului	8
4. Calculul debitelor de alimentare a cilindrului hidraulic	10
5. Calculul grosimii pereților cilindrului hidraulic.....	10
6. Calculul diametrului nominal al circuitelor de transport și al aparatelor hidraulice	11
7. Frânarea pistoanelor la capetele de cursă	13

Date de intrare

	B
Metodă de prindere	
Poziția de lucru	<i>Înclinată</i>
Unghiul de lucru [°]	<i>15</i>
Lungimea cursei <i>s</i> [cm]	$2 \times (5 + n)$
Lungimea părții libere a cilindrului <i>L</i> [cm]	$2 \times s + 8$
Lungimea de flambaj <i>l_f</i> [cm]	$2 \times L$
<i>m</i> = masa ansamblului mobil [kg]	$50 \times n$
<i>F_{1 avans}</i> [daN]	$\mu \times m \times g \times \cos\alpha + m \times g \times \sin\alpha$
<i>F_{1 retragere}</i> [daN]	$0,6 \times (\mu \times m \times g \times \cos\alpha - m \times g \times \sin\alpha)$
<i>v_{avans}</i> [m/min]	$10 \times (n + 1) / (4 \times n)$
<i>v_{retragere}</i> [m/min]	$1,3 \times v_{avans}$

Calcule + date inițiale

$$n = 2 \text{ (numărul din grupă)}$$

$$\mu = 0.4$$

$$g = 9.81 \text{ [m/s}^2\text{]}$$

$$\alpha = 15^\circ$$

$$s = 2 \times (5 + n) = 2 \times 7 = 14 \text{ [cm]}$$

$$L = 2 \times s + 8 = 2 \times 14 + 8 = 36 \text{ [cm]}$$

$$l_f = 2 \times L = 2 \times 36 = 72 \text{ [cm]}$$

$$m = 50 \times n = 50 \times 2 = 100 \text{ [kg]}$$

$$F_{1 \text{ avans}} = \mu \times m \times g \times \cos \alpha + m \times g \times \sin \alpha = 0.4 \times 100 \times 9.81 \times \cos 15^\circ + 100 \times 9.81 \times \sin 15^\circ$$

$$F_{1 \text{ avans}} = 632.93 \text{ [daN]}$$

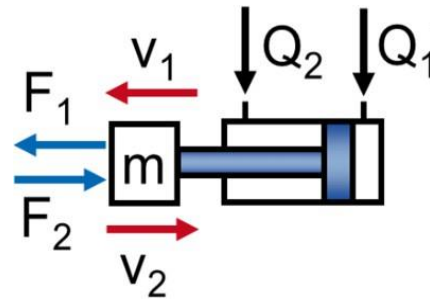
$$F_{1 \text{ retragere}} = 0.6 \times (\mu \times m \times g \times \cos \alpha - m \times g \times \sin \alpha)$$

$$= 0.6 \times (0.4 \times 100 \times 9.81 \times \cos 15^\circ - 100 \times 9.81 \times \sin 15^\circ)$$

$$F_{1 \text{ retragere}} = 75.08 \text{ [daN]}$$

$$v_{\text{avans}} = 10 \times (n + 1) / (4 \times n) = 10 \times (2 + 1) / (4 \times 2) = 3.75 \text{ [m/min]}$$

$$v_{\text{retragere}} = 1.3 \times v_{\text{avans}} = 1.3 \times 3.75 = 4.88 \text{ [m/min]}$$

1. Calculul puterii minime necesare acționării

Se ia în considerare numai sarcina exterioară maximă pe direcția avansului (F_{avans} sau $F_{\text{retragere}}$) și viteza cu care trebuie să înainteze ansamblul mobil sub sarcină (v_{avans} sau $v_{\text{retragere}}$). Se numește *putere minimă* deoarece ia în considerare doar forța principală ce acționează asupra mecanismului.

$$P_{\min} = \max\left(\frac{F_{\text{avans}} \cdot v_{\text{avans}}}{6000}; \frac{F_{\text{retragere}} \cdot v_{\text{retragere}}}{6000}\right) \quad [\text{kW}]$$

unde: $F \rightarrow [\text{daN}]$ și $v \rightarrow [\text{m/min}]$

$$P_{\min} = \max\left(\frac{632.93 \cdot 3.75}{6000}; \frac{75.08 \cdot 4.88}{6000}\right) = \max(0.4; 0.06) = \mathbf{0.4} \quad [\text{kW}]$$

$P_{\min} < 1 \text{ kW} \rightarrow$ acționare cu pompă cu debit constant

2. Calculul diametrului tijei cilindrului

2.1 Calculul de dimensionare

$$d = \sqrt{\frac{4 \cdot F_{\text{avans}}}{\pi \cdot \sigma_a}} \quad [\text{cm}]$$

unde $F_{\text{avans}} \rightarrow [\text{daN}]$; σ_a = tensiunea admisibilă la compresiune/tracțiune $\rightarrow [\text{daN/cm}^2]$.

Material	σ_a [daN/cm ²]	Material	σ_a [daN/cm ²]
OL60	1200	40Cr10	2105
OLC 45	1389	13CrNi35	2427
OLC 60	1578	41MoCr11	2000

$$d = \sqrt{\frac{4 \cdot 632.93}{\pi \cdot 1389}} = \mathbf{0.76} \quad [\text{cm}]$$

- Se adoptă apoi valoarea normalizată cea mai apropiată:

$$d_N > d$$

$$d_N = 10, 12, 16, 20, 25, 32, 40, 50, 63, 80, 100, 120 \text{ mm.}$$

$$d_N = 10 \text{ [mm]}$$

2.2 Calculul de verificare la solicitarea de flambaj

Relația forței critice de flambaj (relația lui Euler)

$$F_{cr} = \frac{\pi^2 \cdot E \cdot I_{min}}{l_f^2} \quad [\text{daN}]$$

unde E = modulul de elasticitate al materialului tijei ($E_{\text{otel}} = 2.1 \times 10^6 \text{ daN/cm}^2$);

I_{min} = momentul de inerție minim al tijei (cm^4);

$$I_{min} = \frac{\pi \cdot d_N^4}{64} \quad [\text{cm}^4]$$

unde $d_N \rightarrow [\text{cm}]$;

l_f = lungimea de flambaj;

Verificare:

$$I_{min} = \frac{\pi \cdot 1^4}{64} = 0.049 \quad [\text{cm}^4]$$

$$F_{cr} = \frac{\pi^2 \cdot 2.1 \cdot 10^6 \cdot 0.049}{72^2} = 195.91 \quad [\text{daN}]$$

$$F_{cr} > F_{avans} \quad 195.91 > 632.93 \quad [\text{daN}] \quad \text{NU se verifică}$$

Pentru $d_N = 12 \text{ [mm]}$

$$I_{min} = \frac{\pi \cdot 1.2^4}{64} = 0.10 \quad [\text{cm}^4]$$

$$F_{cr} = \frac{\pi^2 \cdot 2.1 \cdot 10^6 \cdot 0.10}{72^2} = 399.81 \quad [\text{daN}]$$

$$F_{cr} > F_{avans} \quad 399.81 > 632.93 \quad [\text{daN}] \quad \text{NU se verifică}$$

Pentru $d_N = 16$ [mm]

$$I_{\min} = \frac{\pi \cdot 1.6^4}{64} = 0.32 \text{ [cm}^4\text{]}$$

$$F_{cr} = \frac{\pi^2 \cdot 2.1 \cdot 10^6 \cdot 0.32}{72^2} = 1279.39 \text{ [daN]}$$

$$F_{cr} > F_{avans} \quad 1279.39 > 632.93 \text{ [daN]} \quad \text{Se verifică!}$$

$$\frac{F_{cr}}{F_{avans}} \geq 3.5 \quad \frac{1279.39}{632.93} = 2.02 \geq 3.5 \quad \text{NU se verifică}$$

Pentru $d_N = 20$ [mm]

$$I_{\min} = \frac{\pi \cdot 2^4}{64} = 0.79 \text{ [cm}^4\text{]}$$

$$F_{cr} = \frac{\pi^2 \cdot 2.1 \cdot 10^6 \cdot 0.79}{72^2} = 3158.50 \text{ [daN]}$$

$$F_{cr} > F_{avans} \quad 3158.50 > 632.93 \text{ [daN]} \quad \text{Se verifică!}$$

$$\frac{F_{cr}}{F_{avans}} \geq 3.5 \quad \frac{3158.50}{632.93} = 4.99 \geq 3.5 \quad \text{Se verifică!}$$

$d_N = 20$ [mm]

$I_{\min} = 0.79$ [cm⁴]

$F_{cr} = 3158.50$ [daN]

3. Calculul diametrului pistonului cilindrului

Deoarece forțele rezistente interioare din cilindru nu pot fi calculate cu exactitate, se ia în considerare numai rezistența exterioară (F_{avans}) și se adoptă o presiune preliminară pe piston conform tabelului:

F _{avans} [daN]	p [bar]
100...200	20
200...500	35
500...1000	50
1000...2000	100
2000...5000	120
>5000	150

$$D = \sqrt{\frac{4 \cdot F_{avans}}{\pi \cdot p}} \quad [\text{cm}]$$

unde F_{avans} → [daN]; p → [bar].

$$D = \sqrt{\frac{4 \cdot 632.93}{\pi \cdot 50}} = 4.01 \quad [\text{cm}]$$

- Se adoptă valoarea normalizată cea mai apropiată:

$$D_N > D$$

$$D_N = 25, 32, 40, 50, 63, 80, 100, 125, 160, 200, 250, 300 \text{ mm.}$$

$$D_N = 50 \text{ [mm]}$$

Rotunjirea mărimii diametrului pistonului la o valoare imediat superioară este recomandată din mai

multe motive:

- se asigură un plus de forță la tijă, care va compensa diferența dintre forțele perturbatoare reale și cele ipotetice, luate în calcul;
- elementele de etanșare standardizate au adesea dimensiuni radiale mari, ceea ce, în cazul unui piston cu diametru mic, ar conduce la imposibilitatea prelucrării locașelor de montare.

- Se recalculează presiunea efectivă de lucru:

$$p_{ef} = \frac{4 \cdot F_{avans}}{\pi \cdot D_N^2 \cdot \eta_{mh}} \quad [\text{bar}]$$

unde $F_{avans} \rightarrow [\text{daN}]$; $D_N \rightarrow [\text{cm}]$; η_{mh} reprezintă randamentul mecano-hidraulic al motorului, acesta având valori cuprinse între 0.85 și 0.95.

$$\eta_{mh} = 0.9$$

$$p_{ef} = \frac{4 \cdot 632.93}{\pi \cdot 5^2 \cdot 0.9} = 35.82 \text{ [bar]}$$

4. Calculul debitelor de alimentare a cilindrului hidraulic

$$Q_1 = \frac{1}{10} \cdot v_{avans} \cdot \frac{\pi \cdot D_N^2}{4 \cdot \eta_v} \quad [\text{l/min}]$$

$$Q_2 = \frac{1}{10} \cdot v_{retragere} \cdot \frac{\pi \cdot (D_N^2 - d_N^2)}{4 \cdot \eta_v} \quad [\text{l/min}]$$

unde $v_{avans, retragere} \rightarrow [\text{m/min}]$; $D_N \rightarrow [\text{cm}]$; $d_N \rightarrow [\text{cm}]$; η_v reprezintă randamentul volumic, cu valori cuprinse între 0,82 și 0,89.

$$\eta_v = 0.85$$

$$Q_1 = \frac{1}{10} \cdot 3.75 \cdot \frac{\pi \cdot 5^2}{4 \cdot 0.85} = 8.66 \text{ [l/min]}$$

$$Q_2 = \frac{1}{10} \cdot 4.88 \cdot \frac{\pi \cdot (5^2 - 2^2)}{4 \cdot 0.85} = 9.47 \text{ [l/min]}$$

$$Q_{\min} = \min(8.66; 9.47) = 8.66 > 0.1 \text{ Se verifică!}$$

5. Calculul grosimii pereților cilindrului hidraulic

Cilindrul hidraulic poate fi considerat un tub cu diametrul interior D_N , solicitat de o presiune interioară p . Tensiunea admisibilă suportată de cilindru este:

$$\sigma_a = \frac{\sigma_c}{c}$$

unde $\sigma_c \rightarrow$ limita de curgere a materialului cilindrului $[\text{daN/cm}^2]$; (σ_c oțel = 2400 daN/cm^2); c – un coeficient de siguranță ($c = 2,5$).

$$\sigma_a = \frac{2400}{2.5} = 960 \text{ [daN/cm}^2\text{]}$$

- Pe baza teoriei tensiunilor tangențiale maxime, mărimea necesară a diametrului exterior al cilindrului (D_e) este:

$$D_e = D_N \cdot \sqrt{\frac{\sigma_a}{\sigma_a - 2 \cdot p}} \quad [\text{cm}]$$

$$D_e = 5 \cdot \sqrt{\frac{960}{960 - 2 \cdot 35.82}} = 5.20 \text{ [cm]}$$

- Grosimea peretelui cilindrului va fi:

$$g = \frac{D_e - D_N}{2} \quad [\text{cm}]$$

$$g = \frac{5.20 - 5}{2} = 0.1 \text{ [cm]}$$

Se recomandă utilizarea valorii de 0.4 [cm] → 4 [mm] pentru grosimea peretelui cilindrului!

6. Calculul diametrului nominal al circuitelor de transport și al aparatelor hidraulice

- Diametrul critic al circuitelor de transport se calculează cu relația:

$$d_{cr} = 145.7 \cdot \sqrt{\frac{Q}{v_u}} \quad [\text{mm}]$$

unde $Q = \max(Q_1; Q_2) \rightarrow [\text{l/min}]$; v_u = viteza maximă admisibilă de curgere a fluidului (uleiului) prin conducte [mm/s]

p [bar]	25	50	100	200	320
v_u [mm/s]	3000	4000	4700	5500	6000

$$Q = \max(8.66; 9.47) = 9.47 \text{ [l/min]}$$

$$v_u = 4000 \text{ [mm/s]}$$

$$d_{cr} = 145.7 \cdot \sqrt{\frac{9.47}{4000}} = 7.09 \text{ [mm]}$$

- După calcularea lui d_{cr} se adoptă o valoare normalizată D_{NSTAS} din șirul: 4, 6, 8, 10, 13, 16, 20 mm.

$$D_{NSTAS} = 8 \text{ [mm]} = 0.8 \text{ [cm]}$$

- După adoptarea noului diametru este necesar să se verifice viteza de curgere a uleiului prin conducte:

$$v_{u \text{ rec}} = \frac{10 \cdot Q}{\frac{\pi \cdot D_{NSTAS}^2}{4}} \text{ [m/min]}$$

unde $Q \rightarrow \text{[l/min]}$; $D_{NSTAS} \rightarrow \text{[cm]}$.

$$v_{u \text{ rec}} = \frac{10 \cdot 9.47}{\frac{\pi \cdot 0.8^2}{4}} = 188.4 \text{ [m/min]}$$

$$v_{u \text{ rec}} = 3140 \text{ [mm/s]} < v_u = 4000 \text{ [mm/s]} \quad \text{Se verifică!}$$

- Determinarea regimului de curgere a uleiului presupune calcularea numărului lui Reynolds:

$$R_e = \frac{v_{u \text{ rec}} \cdot D_{NSTAS}}{\nu}$$

unde $v_{u \text{ rec}} \rightarrow \text{[cm/s]}$; $D_{NSTAS} \rightarrow \text{[cm]}$; $\nu \rightarrow \text{[cm}^2/\text{s]}$.

Vâscozitatea cinematică a uleiului hidraulic este $\nu = 0.4 \text{ [cm}^2/\text{s]}$

$$R_e = \frac{314 \cdot 0.8}{0.4} = 628$$

$R_e < R_{e \text{ cr}} \rightarrow 628 < 2300 \rightarrow \text{regimul de curgere este laminar}$

7. Frânarea pistoanelor la capetele de cursă

Energia care trebuie să fie absorbită de sistemele de frânare ale cilindrilor hidraulici se calculează cu ajutorul relațiilor următoare:

- Pentru mișcarea pe direcție înclinată:

$$\text{-Avans: } E = \frac{m \cdot v^2}{2} - m \cdot g \cdot l_{fr} \cdot \sin \alpha \quad [\text{J}]$$

$$\text{-Retragere: } E = \frac{m \cdot v^2}{2} + m \cdot g \cdot l_{fr} \cdot \sin \alpha \quad [\text{J}]$$

Notațiile au următoarele semnificații: m = masa ansamblului mobil (kg), v = viteza de deplasare (m/s); g = accelerația gravitațională ($g = 9,81 \text{ m/s}^2$); l_{fr} = lungimea de frânare (lungimea bușei de frânare) (m).

Diametru piston [mm]	25	32	40	50	63	80	100	125	160	200
l_{fr} [mm]	20		31	33					38	
v_{max} [m/s]	0,5				0,4		0,3		0,25	

$$v_{avans} = 0.06 \text{ [m/s]}$$

$$v_{retragere} = 0.08 \text{ [m/s]}$$

$$l_{fr} = 0.033 \text{ [m]}$$

$$\text{Avans: } E = \frac{100 \cdot 0.06^2}{2} - 100 \cdot 9.81 \cdot 0.033 \cdot \sin 15 = -8.2 \text{ [J]}$$

$$\text{Retragere: } E = \frac{100 \cdot 0.08^2}{2} + 100 \cdot 9.81 \cdot 0.033 \cdot \sin 15 = 8.7 \text{ [J]}$$

$v < v_{max} \rightarrow$ Recalculare energie absorbită

$$E_{absorbita} = E_{calculata} \cdot \frac{v}{v_{max}}$$

$$\text{Avans: } E_{\text{absorbite}} = -8.2 \cdot \frac{0.06}{0.5} = -0.99 \text{ [J]}$$

$$\text{Retragere: } E_{\text{absorbite}} = 8.7 \cdot \frac{0.08}{0.5} = 1.39 \text{ [J]}$$